

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 54 • nr. 11 • december 2018 • € 1,75 • www.sp.nl

HOOP MOED 2019

Arend van Dam

ER VALT WAT TE KIEZEN IN 2019!

Op 30 november zijn de concept-kandidatenlijsten voor de Eerste Kamer en Europa én het concept-programma voor de Europese verkiezingen bekendgemaakt. Nieuwsgierig? Kijk dan op www.spnet.nl Uiteraard beslissen de leden over onze koers voor Europa. Hiervoor organiseren de afdelingen begin deze maand ledenvergaderingen. Op 12 en 13 januari wordt de discussie tijdens de regioconferenties voortgezet. Informeer bij uw afdeling hoe en wanneer u mee kunt praten.

WERKEN BIJ DE SP?

Er zijn interessante vacatures. Reageer zelf of tip de ideale kandidaat. sp.nl/vacatures

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

MAAK ROOD SUPERGROOT!

Het is weer december. De maand dat je gek wordt van alle parfumreclames en reclames voor zorgverzekeraars. Maar ook de maand dat we samenkomen met onze familie en kameraden. Het allerleukste cadeau om te geven én te krijgen is natuurlijk een lidmaatschap van ROOD. En omdat ROOD ook in de feeststemming is, geven we vier kaartjes voor de Efteling weg aan degene die

de meeste ROOD-leden inschrijft in december. Stuur een e-mail naar rood@sp.nl met een lijst van de mensen die je lid hebt gemaakt tussen 1 en 31 december. Zo wordt jouw kerst onvergetelijk en gaan we met ons allen sterk en strijdbaar het nieuwe jaar in!

#MaakROODsupergroot

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Lesley Arp,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Maurits Gemmink, Robert de Klerk,
Nenad Mečava, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Peter Sas,
Karen Veldkamp

Illustratie cover
Nenad Mečava

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties

Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm

Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Goed zo: Staatsgeheim minder geheimzinnig

4

Schimmelwoningen

Als kinderen ziek worden van hun huis

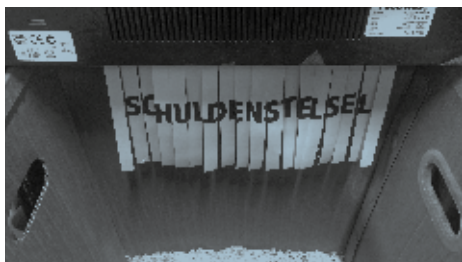
6

Pensioenen

'De strijd begint nu pas echt'

11

Studeren anno 2018

Torenhoge schulden... of maar gewoon stoppen

12

Leden werven

Welkom bij de SP!

18

22 Verkiezingen: SP stabiele factor in Groningen

23 Uitgelicht: Wat Lilian verdient

28 LinksVoor: Marja Snoeren woont in 'vergeten' stukje Nederland

29 Eelco beleeft GAS

15, 16, 17, 20, 21, 24, 25, 26, 27 Nieuws **30** Prikbord

31 Puzzel **32** Theo de buurtconciërge

COLUMN

Red onze ziekenhuizen

Afgelopen tijd kregen we opeens te maken met ziekenhuizen die failliet gaan. Dat voelde niet Nederlands. Iets wat voorheen nauwelijks voorkwam, gebeurde het Slotervaartziekenhuis en de IJsselmeerziekenhuizen nu in een dag tijd. Een ziekenhuis is een belangrijke plek in het leven van mensen. Een plek waar veel levens starten of eindigen. Maar in ieder geval een plek waar de zorg voorop dient te staan en nooit het geld.

Het Slotervaartziekenhuis in Amsterdam moest halsoverkop, binnen enkele dagen worden ontruimd. Patiënten werden tussen operaties door opeens naar een ander ziekenhuis gebracht. Behandelingen werden afgezegd en de band met de eigen vertrouwde arts werd plotseling verbroken. Het personeel bleef achter in de chaos. Zij hadden geen baan meer en wisten niet wie hun patiënt verder zou behandelen.

'Dit is levensgevaarlijk, er kunnen doden vallen.' Dit vertelde Karine mij, een verloskundige uit Urk. Ook haar ziekenhuis in Lelystad is failliet en de afdeling acute verloskunde is er gesloten. Door het wegvallen van dit ziekenhuis kost het Karine veel meer tijd om een ziekenhuis te bereiken waar een vrouw veilig kan bevallen of waar een pasgeboren baby zorg kan krijgen. Dit allemaal omdat de zorgverzekeraar de ziekenhuizen niet rendabel genoeg vond en daarom de stekker eruit trok. En onze zorgminister Bruins? Die stond erbij en keek ernaar. Vol ongeloof en met groeiende boosheid heb ik met hem het debat gevoerd. Hij had geen antwoorden, maar het leek hem ook niet te raken. Hij ziet de faillissementen van ziekenhuizen als een logisch gevolg van de markt.

Ik merk dat dit bij mij niet alleen verontwaardiging, maar vooral ook strijdbaarheid oproept. Niemand begrijpt waarom de minister ziekenhuizen failliet laat gaan. Er is van patiënt tot arts een brede roep om actie. Een roep om het einde van dit zorgsysteem, waar de zorgverzekeraar bepaalt of een ziekenhuis bestaansrecht heeft. Een roep om een systeem waar goede zorg vooropstaat. Een roep om rechtvaardige zorg.

Lilian Marijnissen
fractievoorzitter SP

Minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok.

STAATSGEHEIM WORDT MINDER GEHEIMZINNIG

Minister Blok is zwaar in de problemen gekomen, omdat staatsgeheimen over leveringen aan dubieuze milities in Syrië uitlekten. De blunder legt bloot hoe fataal het kan zijn, als cruciale informatie eenzijdig tot staatsgeheim wordt bestempeld. Een commissie onder leiding van SP-Kamerlid Ronald van Raak geeft Kamerleden meer te zeggen over staatsgeheimen.

DE STRIJDGROEPEN HETEN Jabhat al-Shamiya en Hama Rebels Gathering. De namen van deze Syrische milities, die door Nederland gefinancierd werden, zijn door het ministerie van Buitenlandse Zaken zelf openbaar gemaakt. Dat gebeurde nadat dagblad Trouw en Nieuwsuur documenten hadden opgevraagd. Delen van de informatie waren staatsgeheim en naar verluidt per ongeluk

niet onleesbaar gemaakt. Naast genoemde strijdgroepen, blijken nog twintig andere milities spullen voor militaire doeleinden te hebben gebruikt die door ons land betaald werden. Het zou in totaal gaan om circa 30 miljoen euro. Minister Blok van Buitenlandse Zaken is door de kwestie ernstig in verlegenheid gebracht. Want, zo meldde hij eerder aan de Tweede Kamer, de geleverde

goederen zouden enkel civiele doelen dienen ten behoeve van zogenaamde 'niet-dodelijke assistentie'. Naar nu blijkt, zijn de geleverde voertuigen en speciale vesten voor automatische vuurwapens echter gebruikt voor aanvalsmisaties door Syrische rebellen. En, zo meldt Trouw, laptops zijn gebruikt om 'militaire doelwitten te selecteren'. Daar komt bij: Jabhat al-Shamiya werd eerder door het Openbaar

Ministerie als 'terroristisch' aangemerkt, werd door mensenrechtenorganisaties beschuldigd van executies, folteringen en verkrachtingen en bovendien nam die militia ook deel aan de zeer omstreden Turkse invasie in een Koerdische regio begin dit jaar. Dit terwijl het kabinet vlak daarvoor nog had gegarandeerd dat steun aan deelnemers van die invasie per direct zou worden geblokkeerd. Volgens bronnen in de Tweede Kamer hebben delen van de in totaal 22 groeperingen bovendien zeer waarschijnlijk geopereerd in netwerken rondom Al Qaida. SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut kondigde direct na de onthullingen een motie van wantrouwen tegen minister Blok aan.

'Het laatste woord is vanaf nu aan de Tweede Kamer'

Nu spelen er twee belangrijke vragen. Was het nou echt de bedoeling van de Nederlandse regering om de genoemde groepen (militair) te steunen? Met andere woorden: wat heeft het kabinet op welk moment geweten? Dat alles blijft vooralsnog gissen. Wel is volgens Van Raak duidelijk waarom de namen van de strijdgroepen geheim moesten blijven: om te verhullen dat de Nederlandse regering wel degelijk wist dat het geleverde materiaal werd gebruikt voor militaire doeleinden. Het 'staatsgeheim' lijkt te zijn misbruikt voor politieke doeleinden.

Goede zaak

Waarom worden cruciale zaken überhaupt bestempeld als staatsgeheim? Op precies die vraag puzzelt ook SP-Kamerlid Ronald van Raak al jaren. Onder zijn voorzitterschap heeft de zogenaamde Tijdelijke Commissie Evaluatie Wet op de parlementaire enquête belangrijke stappen gezet om de nevelen rondom staatsgeheimen weg te nemen. Van Raak: 'Nu is het nog zo dat de regering over bepaalde informatie kan zeggen: wij vinden dat een staatsgeheim. En de Tweede Kamer weet dan niet waarom. Onze voorstellen, die Kamerbreed werden aangenomen, leiden ertoe dat het parlement ook kan meebeslissen over de vraag of iets als een staatsgeheim wordt bestempeld of niet. De regering moet de Kamer dus met argumenten zien te overtuigen waarom iets geheim moet blijven.' En wat schieten we daar dan in de praktijk mee op? Van Raak: 'Kijk, ik hou me als Kamerlid ook al jaren bezig met de geheime diensten. Mijn ervaring is: het beste middel tegen onnodige geheimhouding is de open discussie. Als die

gevoerd kan worden, dan zal dat automatisch leiden tot minder onnodige geheimhouding. Kijk je naar de huidige affaire rondom minister Blok, dan is de crux dat de Kamer er in eerste instantie niet achter kon komen aan welke groeperingen er precies goederen waren geleverd. Het lekte uit via een fout op het ministerie. Maar als de Tweede Kamer over die leveringen op tijd de discussie had kunnen voeren, dan was de minister niet zo gemakkelijk met geheimhouding weggekomen.'

Genoemde commissie is aan de slag gegaan, nadat de parlementaire enquêtecommissie onder leiding van SP'er Jan de Wit over het financiële stelsel in 2012 voortdurend aanliep tegen een regering die bepaalde informatie niet wilde prijsgeven – omdat dat in strijd zou zijn met het belang van de staat. Als gevolg daarvan kon die enquêtecommissie haar taken niet voor de volle honderd procent uitvoeren. Maar dat is nu verleden tijd, stelt Ronald van Raak tevreden. 'Het laatste woord over staatsgeheimen is vanaf nu aan de Tweede Kamer. Goede zaak. 'De staat' is namelijk niet alleen de regering, maar ook de volksvertegenwoordiging. En het gaat niet alleen om grote zaken zoals parlementaire enquêtes of dubieuze leveringen aan buitenlandse strijdgroepen. We stellen voor om deze werkwijze voortaan altijd te gaan gebruiken als een minister informatie tot staatsgeheim wil verklaren. Zo kunnen we voorkomen dat het staatsgeheim wordt misbruikt om politieke discussies uit de weg te gaan.' ●

tekst Rob Janssen
foto ANP / Bart Maat

MAIL VAN RON

Partijvoorzitter Ron Meyer
mailt met SP-Tweede Kamerlid
Michiel van Nispen

Klassenjustitie

Ha Michiel,

Ik las een opvallend stuk in de Volkskrant over een voorstel van jouw hand. Even later zag ik je schitteren bij Radar. Je sprak over het bestrijden van klassenjustitie. Het meest bijzondere was dat je niet sprak over de een of andere bananenrepubliek, maar over ons eigen land. Je gaf de schikking van de witwasfraude bij ING als voorbeeld. Radar-presentatrice Antoinette Hertsenberg was zichtbaar geschokt en noemde het begrip klassenjustitie 'heftig'. Als het meest beschaafde Kamerlid van Nederland over klassenjustitie spreekt, dan moet er wel wat aan de hand zijn met onze rechtsstaat. Als het waar is wat je zegt, is er dan niet sprake van een crisis in onze rechtsstaat? Dat is niet alleen heftig, maar bovenal zeer ernstig. Wat ga je daaraan doen en wat kunnen wij doen om te helpen?

Gegroet,
Ron

Re: Klassen...

Ha die Ron,

De SP verzet zich al heel lang tegen de afbraak van de rechtsstaat. Tien jaar geleden bijvoorbeeld organiseerde Jan de Wit het symposium 'Crisis in de rechtsstaat?' Recent spraken advocaten, rechters en anderen op een SP-bijeenkomst hun bezorgdheid uit over de toegang tot het recht. Als alleen rijken hun recht nog kunnen halen, dan is dat een vorm van klassenjustitie. Net als het feit dat bankiers die voor miljoenen frauderen hun strafvervolging kunnen afkopen en iemand die in de bijstand zit en een fout maakt keihard kan worden aangepakt. Wij kunnen en willen dit soort vormen van klassenjustitie niet accepteren. Ik zal met voorstellen blijven komen om de rechtsstaat te versterken, maar ook buiten het parlement aan betere toegang tot het recht werken, bijvoorbeeld door Huizen van het Recht op te richten, samen met burgemeesters, sociaal advocaten, bezorgde rechters en anderen.

En bovendien ga ik het land in. Wie meer wil weten, mee wil denken of mee wil doen, kan zich via een mailtje aan mvnispn@sp.nl melden.

Groetjes,
Michiel

**‘Het mag weer
over wonen gaan
in Den Haag’**

SCHIMMELWONINGEN

SP GAAT IN HET OFFENSIEF

Gesteund door SP-afdelingen voeren huurders overal in het land actie tegen schimmel en achterstallig onderhoud. Sandra Beckerman staat hen onvermoeibaar en met raad en daad bij. Niet alleen vanuit haar Tweede Kamerzetel, maar ook op het 'strijdtoneel': zij bezoekt nalatige corporaties en hevig verontruste huurders.

'IK KOM OP VEEL PLEKKEN en de schrik slaat me telkens weer om het hart. Vooral kleine kinderen lopen ernstige gezondheidsrisico's. Veel corporaties, de goede niet te na gesproken, laten alles op zijn beloop en vertikken het om in te grijpen. Ze doen alsof het altijd aan de bewoners ligt, aan hun woongedrag. Dat zal zeker voorkomen, maar meestal is schimmelvorming het gevolg van slecht onderhoud. Huurders staan machteloos. Ze mogen eventueel wel huurverlaging vragen bij verminderd wooncomfort, maar wat schieten ze daarmee op? Kinderen die ziek worden van hun huis, gekker moet het niet worden.' Sandra Beckerman leeft intens mee met de vaak moegestreden huurders van slecht onderhouden woningen bij wie ze over de vloer komt.

Sinds haar intrede in de Tweede Kamer, op 23 maart 2017, bijt zij zich vast in het schimmeldossier. Als SP-woordvoerder

voor onder meer wonen en leefbaarheid trekt ze, als ze niet hoeft te debatteren in het parlement, door het land om te doorgronden hoe ernstig de schimmeloverlast is en om wanhopige huurders een hart onder de riem te steken. 'Ik zie en voel dat de trots van de mensen wordt gekrenkt. Ze dreigen hun waardigheid te verliezen, omdat ze in de steek worden gelaten en niet serieus worden genomen. Hun kinderen durven uit schaamte voor de woonomstandigheden niet eens vriendjes mee naar huis te nemen.'

Beckerman heeft met succes een motie ingediend in de strijd tegen schimmel in woningen. Minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken moet met een plan van aanpak over de brug komen. Het Groningse Tweede Kamerlid toont zich sceptisch. 'Vooralsnog heb ik er niet al te veel vertrouwen in, maar deze schrijvende ►

Foto's van schimmel in huurhuizen van de genomineerde corporaties.

‘Schimmelmotie is stap in goede richting’

► problemen staan in elk geval op de agenda en wij blijven er bovenop zitten.’ Met de aangenomen motie is het gevecht nog lang niet voorbij. ‘Om te beginnen moet de minister maatregelen kunnen afdwingen bij corporaties die in gebreke blijven.’

► Je reageert nu wat gereserveerd als het over jouw motie gaat, maar op de sociale media zag ik jou toch echt een vreugdesprong maken in de wandelgangen van het gebouw van de Tweede Kamer.

‘Het is een behoorlijke stap, vooral omdat je kunt spreken van een ideologische trendbreuk. Het mag weer over wonen gaan in Den Haag. Stef Blok riep destijds uitgelaten dat hij toch maar mooi een compleet ministerie had laten verdwijnen, het ministerie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Dat paste helemaal in het neoliberale denken. Voortaan ging het kabinet zich met betrekking tot wonen nergens meer mee bemoeien. Er is nu in zekere zin sprake van een koerswijziging. Ik moest mijn motie weliswaar bij de minister van Binnenlandse Zaken indienen, maar er wordt tenminste weer over wonen gedebatteerd en ik heb het gevoel dat partijen als het CDA en de ChristenUnie meeschuiven. Aan alles merk je dat wonen voor de kiezers altijd een heel belangrijk onderwerp is gebleven, te vergelijken met zorg en onderwijs. De media laten het veelal onderbelicht, er zijn nog amper journalisten met ‘wonen’ in hun portefeuille, althans, ik mis journalistieke verhalen en reportages over hoe het ervoor staat in de volkswijken. Ik ben in elk geval blij dat SBS6 er met Hart van Nederland onlangs wel aandacht aan heeft besteed. Je zag meteen aan de reacties dat het veel mensen heel hoog zit.’

► Vorig jaar diende je een vrijwel identieke motie in en die haalde het toen niet.

‘Dat het dit keer wel lukte, hebben wij te danken aan de dappere huurders die in actie durfden te komen. Zij organiseerden zich in tientallen buurten en voerden zo de druk op. Zo zie maar weer eens te meer dat actievoeren helpt. Als je maar volhoudt, leidt het tot resultaten.’

De exacte omvang van de schimmelproblematiek is lastig aan te geven. Er circuleren aantallen van het RIVM. Het zou gaan om ruim een half miljoen woningen, waarvan het merendeel in de sociale sector. Rond de veertig procent zou voor 1967 zijn gebouwd. Beckerman: ‘Tot 2012 werd er om de vijf jaar groot onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het wonen in ons land. Dat onderzoek werd afgeschaft en

foto archief SP

Huurders bij de uitreiking van de schimmelschandpaal aan Acantus, met foto's van de schimmels in hun huizen.

SCHIMMELS ZIJN VRIEND EN VIJAND

Schimmels zijn zowel een vriend als een vijand van de mens. Ze verrijken ons eten, denk aan kaas, of zijn onontbeerlijk voor de bereiding ervan. Dan kun je denken aan brood, bier en wijn. Ze bestrijden ziekten, in de vorm van een antibioticum als penicilline. Maar evengoed kunnen ze onze gezondheid bedreigen. Schimmels horen niet thuis in een huis.

Schrik niet: in elke woning zweven micro-organismen door de lucht, wij of onze huisdieren nemen ze zelf mee naar binnen, duizenden schimmelsporen, elke dag weer. Haal opgelucht adem: om uit te groeien tot echte schimmel hebben ze vocht nodig.

In de natuur spelen schimmels, paddenstoelen bijvoorbeeld, de rol van opruimer. Ze breken plantaardig materiaal af en vormen zo een onmisbare schakel in het ecosysteem. Schimmels doen hun werk in de herfst. Ook in schimmelgevoelige woningen beginnen ze na de zomer om zich heen te slaan. Hoe vochtiger een huis, hoe sneller schimmels (en huisstofmijten) tot wasdom komen. Daarmee begint de ellende voor de bewoners.

Wie langdurig aan schimmel wordt blootgesteld, belandt in de gevarezone en loopt een steeds groter risico om een ontsteking in en rond de longblaasjes en in de kleine luchtwegen op te lopen. Vooral kleine kinderen en mensen met een verzwakt immuunsysteem zijn er vatbaar voor.

foto: archief SP

EIS: VOOR DE KERST UIT DE SCHIMMEL

De emoties liepen hoog op bij de overhandiging van de Schimmelschandpaal aan Anita Tijsma (links op de foto), directeur van woningcorporatie Acantus in Veendam. Karin, een van de getroffen huurders, kon haar tranen niet bedwingen. Sandra Beckerman troostte haar: 'Vind je het gek dat het Karin te veel werd. Ze probeert al acht jaar maatregelen af te dwingen tegen de schimmel in haar woning, maar Acantus laat haar stikken. En dan staat ze opeens tegenover de baas van de corporatie, de vrouw die er verantwoordelijk voor is dat Karin zich al die tijd in de steek gelaten voelt. Toen brak ze, in al haar wanhoop.'

De Schimmelschandpaal is een initiatief van de SP. Op basis van klachten van huurders over hun verhuurder en eigen onderzoek werd een top 10 samengesteld. Acantus kwam uiteindelijk als eerste uit de bus, op de hielen gezeten door de toch al omstreden corporatie Vestia in Den Haag en Nijenstee in de stad Groningen. De 'runner-ups'

ontvingen uit handen van Sandra Beckerman een taart, 'winnaar' Acantus werd aan de schandpaal genageld. Vergezeld van boze bewoners ging Sandra langs bij Acantus, de corporatie die in 2015-2016 nog een winst boekte van ruim 40 miljoen euro. Acantus verhuurt woningen in Noord- en Oost-Groningen. Directeur Anita Tijsma (salaris 166.324 euro) ontving de delegatie zonder in te gaan op de keiharde eis dat voor Kerstmis vast moet staan dat Acantus de schimmelproblemen structureel aan gaat pakken.

Tijsma deed geen enkele poging om een bres te slaan in de bureaucratische muur tussen haar organisatie en de huurders. Ze zei: 'Ik vind het ontzettend naar als de mensen niet fijn wonen. Wij doen er alles aan om de woningen goed te houden.' Met die doodoener zullen de actievoerende huurders geen genoeg nemen. Anita Tijsma is nog lang niet van hen af.

Straatkunst van Theo van der Hoeven: granieten spelletjestafel in Kruiskamp in Amersfoort.

AMERSFOORT: DE GOEDE KANT OP

Hoewel De Alliantie in Amersfoort bij de voor de Schimmelschandpaal genomineerde corporaties hoorde, is het in de geboortestad van Johan van Oldenbarnevelt en Piet Mondriaan niet alleen maar kommer en kwel.

Het consequent actievoeren tegen schimmel en achterstallig onderhoud in diverse buurten begint vruchten af te werpen. De SP kon al in het voorjaar van 2016 de bewoners van de flats aan de Bachweg feliciteren. De Alliantie nam de kritiek op de ernstige schimmelproblematiek serieus.

Uiteindelijk mondde dat uit in een plan voor sloop en vervangende nieuwbouw. De zeer schimmelgevoelige woningen konden kennelijk niet meer worden gerenoveerd. Inmiddels zijn de 52 portiekflats gesloopt. Er komen 66 sociale huurwoningen voor in de plaats.

Ook in de Kruiskamp, tien jaar geleden nog een 'krachtwijk', lijkt het de goede kant op te gaan. De SP ging er langs de deur en trok samen op met de gedupeerde huurders. In de Kruiskamp wonen meer dan 70 nationaliteiten en worden 55 verschillende talen gesproken. Eind vorig jaar stonden ze bij De Alliantie op de stoep. De leiding van de corporatie liet toen weten diep geraakt te zijn en beloofde er alles aan te doen om het vertrouwen van de bewoners terug te winnen.

De Kruiskamp kon dankzij het predicaat 'krachtwijk' (of 'prachtwijk') destijds worden angekleed en opgefleurd met speelse en toegankelijke straatkunst van beeldend kunstenaar Theo van der Hoeven, maar in veel sociale huurwoningen bleef het kwakkelen en tot op de dag van vandaag worstelen vooral de bewoners van 224 portiekflats met telkens terugkerende vochtproblemen en als gevolg daarvan schimmel.

Terwijl de ergste gevallen door De Alliantie met lapmiddelen te lijf worden gegaan, heeft de corporatie na een draagvlakonderzoek onder de bewoners besloten de blokken van vierhoog te slopen en te vervangen door tenminste 280 nieuwe sociale huurwoningen. Volgens de planning gaat de laatste flat over vier jaar tegen de grond.

Ruim een decennium geleden vond in een ander deel van de Kruiskamp ook al zo'n operatie plaats.

▶ daardoor ontbreken nu concrete actuele cijfers. Het RIVM en de GGD schatten dat het aantal huizen met schimmel tussen de half en één miljoen ligt. Dat er de laatste tien jaar sprake is van een forse toename, neem ik zonder meer aan. Door de crisis en de verhuurderheffing blijft het onderhoud door woningcorporaties zwaar achter. De corporaties proberen er heus wel meer aan te doen, maar ze worden intussen ook geacht te bouwen en te verduurzamen. De verhuurderheffing werd ingevoerd tijdens de economische crisis. De crisis is voorbij, dus je zou verwachten dat corporaties minder belasting hoeven af te dragen. Maar nee hoor, er komt nog eens een extra bedrag van een miljard bovenop.

Volgens berekeningen gaat aan het einde van deze kabinetsperiode vier maanden aan huuropbrengsten rechtstreeks naar de staatskas. Er is een chronisch tekort aan betaalbare huurwoningen. Het loopt de spuigaten uit, maar de corporaties moeten sinds een paar jaar ook nog eens winstbelasting betalen. En dan te bedenken dat het voor een half miljard mogelijk is om 60.000 woningen te bouwen. Onvoorstelbaar. Het systeem deugt niet. Toch staat er over wonen iets wezenlijks in de Grondwet. Volgens artikel 22, lid 2 heeft iedereen recht op een goede en betaalbare woning.'

› **Je zei al eens: er zit niet alleen schimmel in de huizen, maar ook in het systeem.**

'Juist. De overheid moet onmiddellijk stoppen met het steeds zwaarder belasten van de corporaties en de verhuurders moeten de lasten vervolgens niet neerleggen bij de bewoners. Dit kabinet kijkt neer op huurders. Wij gaan in het offensief met een landelijk actieplan, wij willen weer een volkshuisvesting waar Nederland trots op kan zijn. Na 'mijn' klimaatconferentie wil ik nu een conferentie over sociale woningbouw, gekoppeld aan een offensief met keiharde eisen. Dat kan. In Wenen bijvoorbeeld pakken ze het goed aan. Daar bouwen ze huizen in samenhang met de omgeving, compleet met voorzieningen. En het mooie is: ze doen het duurzaam én je kunt aan de woningen niets over de inkomens van de bewoners aflezen. Ik zou daar graag met betrokken deskundigen over van gedachten wisselen en dan het liefst met architecten en stedenbouwkundigen met een visie en oog voor kwaliteit.' ●

tekst Robin Bruinsma

PENSIOENIMPASSE EN STRIJD

Velen hadden de oprechte hoop dat het eindelijk zou lukken, maar uiteindelijk mislukte het pensioenakkoord vorige maand alsnog. Al snel werd er vanuit kabinets- en werkgeverskringen naar de vakbond gewezen. Maar voor wat betreft de schuldvraag wijst SP-Kamerlid Bart van Kent vooral naar premier Rutte en minister van Sociale Zaken Koolmees.

› Hoeso?

‘Zij hebben het akkoord geblokkeerd. Zij bleken niet bereid om mensen op tijd te laten stoppen met werken en laten de AOW-leeftijd verder stijgen, desastreus voor veel werknemers met zware beroepen. Ook zorgen zij ervoor dat de pensioenen niet meestijgen met de prijzen. Ten slotte bieden

ze zzp'ers en flexwerkers niet de mogelijkheid om pensioen op te bouwen.’

› En nu?

‘Komt het erop aan om alsnog toe te werken naar een goed akkoord.’

› Maar de zaak zit toch potdicht nu?

‘Aan de praatafel is het voorlopig einde verhaal, ja. Maar direct na de blokkade door het kabinet heeft de FNV al tal van bijeenkomsten en acties georganiseerd. Ik roep iedereen op om die te versterken. Met name minister Koolmees zal steeds verder onder druk komen te staan.’

› Oh ja?

‘Ja. Ten eerste zijn er in maart 2019 Statenverkiezingen, waardoor de huidige coalitie van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie de meerderheid in de senaat kan verliezen. Ten tweede liggen er opnieuw kortingen op de pensioenen in het verschiet en die zullen

bij veel mensen slecht vallen. Tot slot kun je op vingers natellen dat de maatschappelijke onvrede over de houding van het kabinet zal groeien. Kortom: de onderhandelingen zijn gestopt, maar de strijd begint nu pas echt.’ ●

tekst Rob Janssen

foto PixabayCC

Hoe denkt u dat het nu verder moet met onze pensioenen? Wat vindt u van de plannen van het kabinet? Hoe zorgen we voor een fatsoenlijke oude dag voor iedereen?

De antwoorden op deze vragen wil Bart van Kent graag met u bespreken. De eerstvolgende bijeenkomst is op 15 december in Den Bosch tussen 14:00 en 16:00 uur.

Kijk op tijdvoorrechtvaardigheid.nl/pensioenen voor de overige data.

SCHULDENSTELSE

SCHULDENGENERATIE IN VERZET

De afschaffing van de basisbeurs in 2015 ging gepaard met mooie sociale beloften. Gebukt onder een totale schuldenberg van 21 miljard komen de studenten van nu op alle fronten bedrogen uit. Reden te meer voor ROOD, jong in de SP, om de studentenstrijd nieuw leven in te blazen.

HET 'SOCIAAL LEENSTELSEL', het 'studievoorschot': de architecten van het schuldenstelsel – VVD, D66, PvdA en GroenLinks – presenteerden in 2014 hun plannen alsof het een cadeautje betrof. De SP-jongeren van ROOD waarschuwden toen al voor de grote gevolgen die de afschaffing van de 'stufi' met zich mee zou brengen: torenhoge studieschulden en jongeren die uit vrees voor die schuld niet meer gaan studeren. Toenmalig onderwijsminister Jet Bussemaker (PvdA) deed deze voorspellingen af als 'indianenverhalen'. 'Laat je niet gek maken', schamperde zij toen in het hele land de studentenprotesten oplaaiden.

In een ultieme poging om de afschaffing van de studiefinanciering tegen te houden trokken in november 2014 vijfduizend studenten naar het Malieveld. 'Natuurlijk is het heel erg als er door het leenstelsel minder studenten gaan studeren, maar dit stelsel is zo sociaal dat dat niet zal gebeuren', sprak Klaver hen toe. Sterker nog, volgens GroenLinks was het schuldenstelsel juist het summum van solidariteit, omdat de bakker niet langer mee hoefde te betalen aan de opleiding van de advocaat.

Belofte maakt schuld

Maar wat is er eigenlijk terechtgekomen van

foto archief SP

die 'sociale' beloften van toen? Om maar te beginnen met de belofte van Bussemaker dat de opbrengsten van het schuldenstelsel zouden worden ingezet om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Maar liefst een miljard euro per jaar zegde de PvdA-bestuurder toe. Universiteitenkoepel VSNU rekende later voor dat deze investering in werkelijkheid bijna 200 miljoen lager uitpakt. Bovendien moest het geld deels komen uit bezuinigingen op de ov-studentenkaart: een sigaar uit eigen doos dus. Ook de hogescholen en universiteiten zelf zouden na de afschaffing van de basisbeurs een fors bedrag – 600 miljoen euro – 'voorinvesteren'

in de onderwijskwaliteit, zodat ook de eerste generatie leenstudenten een verbetering van het onderwijs zou merken. De Algemene Rekenkamer noemde het begin dit jaar onwaarschijnlijk dat deze doelstelling daadwerkelijk gehaald is. Onderwijsinstellingen gaven aan tussen 2015 en 2017 860 miljoen in extra verbetering van de onderwijskwaliteit te hebben gestoken. Maar volgens de Rekenkamer kon slechts 280 miljoen hiervan met zekerheid als voorinvestering worden aangemerkt.

Dan de tweede grote belofte: leenvoorwaarden die zo sociaal zijn dat ze een minimale drempel opwerpen om te gaan studeren, en ook na het afstuderen zo min mogelijk hinder met zich meebrengen. Zouden de waarschuwingen voor de afschrikwekkende werking van het schuldenstelsel in de loop der tijd inderdaad indianenverhalen blijken? Afgelopen zomer concludeerden onderzoekers van het CBS en de Universiteit van Amsterdam dat het schuldenstelsel voor kinderen uit arme gezinnen wel degelijk een hogere drempel opwerpt dan voor hun generatiegenoten met rijke ouders. Na de afschaffing van de basisbeurs kelderde het aantal bijstandskinderen dat naar het hbo ging met 10 procent. Eerder bleek bovendien al dat er met de komst van het schuldenstelsel minder jongeren met een migratieachtergrond of lager opgeleide ouders en minder jongeren met een handicap zijn gaan studeren. Ook studeren er minder mbo'ers door dan voorheen, omdat ze liever niet willen lenen. Al deze ontwikkelingen wijzen erop dat de toegankelijkheid van het hoger onderwijs wel degelijk onder druk staat sinds de invoering van het schuldenstelsel – alle sussende woorden van Klaver dat er heus niet minder jongeren zouden gaan studeren ten spijt. Waar onderwijs ooit diende ter verheffing van het volk, zodat ieder dubbeltje een kwartje kan worden, lijkt het huidige Nederlandse stelsel voor hoger onderwijs eerder een reproductiemachine van bestaande ongelijkheid.

Student ook de klos op de huizenmarkt

Ook het toekomstplaatje van pas afgestudeerden bleek te rooskleurig gepresenteerd door Bussemaker en haar bondgenoten. Zo bracht Tom van den Brink, voorzitter van het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO), afgelopen zomer in herinnering dat ook de waarschuwingen voor negatieve gevolgen op

'Ik zie om me heen dat veel studenten minder goed presteren omdat ze veel tijd in bijbanen steken'

Stephanie van Beukering
24 jaar

'SCHULD VOELT ALS ZWAARD VAN DAMOCLES'

'Ik ben voor de komst van het schuldenstelsel begonnen met studeren. Maar omdat ik, voor de start van mijn studie psychologie aan de universiteit, eerst een jaar hbo heb gedaan is mijn stufi nu op. Technisch gezien heb ik drie bijbanen. Ik heb een vaste aanstelling als oproepkracht bij een psychiatrische woonvoorziening, maar daar is de laatste tijd minder werk voor mij. Daarom ga ik vanaf december vijf maanden in de winteropvang werken. Ook heb ik nog een klein contract bij het bedrijf van mijn vader. Toen mijn vader ernstig ziek werd verleende ik mantelzorg en heb ik een half jaar onbetaald bij hem gewerkt, om zijn zaak draaiende te houden. Hierdoor heb ik nog een jaar studievertraging, en dus ook extra studieschuld, opgelopen.

Ik werk veel omdat ik graag dingen doe naast mijn studie, maar ook omdat ik niet alleen wil lenen. Ik zie om me heen dat veel studenten minder goed presteren omdat ze veel tijd in bijbanen steken. Mij is altijd meegegeven dat je beter geen schulden kunt hebben. Je hoort vaak dat zo'n studieschuld wel meevalt, dat je nergens bang voor hoeft te zijn. Maar nu wordt opeens besloten dat de rente omhoog gaat. Zo'n schuld voelt toch als een zwaard van Damocles dat boven je hoofd hangt.'

de woningmarkt destijds werden afgedaan als bangmakerij. Uit onderzoek van het ISO blijkt nu dat iemand met een gemiddelde studieschuld (21.000 euro), die jaarlijks bruto 40.000 euro verdient, door die schuld ruim 25.000 euro minder kan lenen voor een huis.

Kort na de opening van het academisch jaar kwam de huidige onderwijsminister Ingrid van Engelshoven met een nieuwe tegenvaller op de proppen. Wat bleek: jongeren die vanaf 2020 een studielening afsluiten moeten na hun afstuderen duizenden euro's meer terugbetalen dan de studenten van nu. Dat is het gevolg van een wetsvoorstel om de rente op studieleningen te verhogen. Dit moet de schatkist jaarlijks 226 miljoen euro opleveren, wat volgens de D66-bestuurder nodig zou zijn om het stelsel 'op lange termijn houdbaar' te houden.

Voor ROOD, jong in de SP, is het de druppel. De SP-jongeren bliezen op 19 september de studentenstrijd nieuw leven in met een protestmars door de hoofdstad. Twee maanden later is er een vervolgdemonstratie in Den Haag, op 24 november. De jongeren onderbreken kort hun mars als zij het hoofdkwartier van Van Engelshoven passeren. 'Hey yo, OCW! Hier krijg je problemen mee!', scanderen ze.

ROOD: 'Schuldenstelsel maakt studenten tot concurrenten'

Naast ROOD zijn de Landelijke Studentenvakbond, scholierenorganisatie LAKS, FNV Jong en de belangenbehartiger van mbo-studenten JOB de drijvende krachten achter het protest. Ook SP-woordvoerder hoger onderwijs Frank Futselaar beklimt even het podium, om de bijna 125.000 keer ondertekende petitie van 'pechstudenten' Britte

en Amelia in ontvangst te nemen. Omdat zij tussen 2015 en 2017 aan hun studie begonnen kwamen zij niet meer in aanmerking voor stuft, maar ook niet voor de korting op het collegegeld voor eerstejaars studenten die dit jaar is ingegaan. Deze kortingsregeling werd ingevoerd op verzoek van regeringspartij ChristenUnie. De Raad van State maakte afgelopen voorjaar gehakt van de maatregel, door te stellen dat het eenmalige voordeel van zo'n 1000 euro niet zal helpen om moeilijk bereikbare doelgroepen toch aan het studeren te krijgen. Het schuldenstelsel lijkt hiermee nog altijd een bron van ongemak voor coalitiegenoten CDA en ChristenUnie, die studenten hadden beloofd pal te staan voor de basisbeurs. 'De ChristenUnie heeft nooit wat in het leenstelsel gezien, wat ons betreft heeft het zijn langste tijd gehad', verkondigde partijleider Gert-Jan Segers een dag voor de protestmars in De Volkskrant.

De aanvoerders van de actievoerende jongerenorganisaties benadrukken dat het niet te laat is voor andere partijen om zich alsnog achter het studentenverzet te scharen. Ook de partijen die ooit met het indianenverhaal kwamen dat een schuldenstelsel toch solidair zou kunnen zijn. ROOD-voorzitter Lisa de Leeuw: 'Door het schuldenstelsel, maar ook door de woningnood en de flexgekte op de arbeidsmarkt, worden jongeren gedwongen elkaar als concurrenten te zien. Op elk onderdeel van hun leven. Daar moet een einde aan komen. Hoog tijd dat ook andere partijen kleur bekennen, zodat jongeren daadwerkelijk aan hun toekomst kunnen bouwen.' •

tekst Lesley Arp

In 2015 moesten studenten hun **basisbeurs inleveren** en werd het **schuldenstelsel een feit**.

Gemiddeld hebben studenten bij afstuderen een **schuld van 21.000 euro**. Sinds de invoering van het schuldenstelsel hebben studenten 35 jaar de tijd om hun schuld af te lossen.

Jongeren die in 2020 aan een studie beginnen gaan **per maand ongeveer 18 procent meer terugbetalen**. Maandelijks zijn ze zo'n **82 euro** kwijt aan rente en aflossing. Studenten van nu betalen ongeveer 12 euro minder. Een toekomstige student die 35 jaar over de aflossing doet is hierdoor uiteindelijk **duizenden euro's duurder uit**.

'Het schuldenstelsel houdt leerlingen nog meer tegen om dingen uit te proberen'

Eva de Leeuw
22 jaar

'JE VOELT JE ALS STUDENT NET EEN SHAMPOOFLES'

'Ik ben aan twee mbo-opleidingen begonnen, maar met beide weer gestopt omdat ik eigenlijk niets leerde. Op mijn zeventiende werd al van mij verwacht dat ik wist wat ik wil doen met mijn leven. Dat kun je niet vragen van jongeren van die leeftijd. Door het schuldenstelsel krijg je nog meer het gevoel dat je gefaald hebt als je niet meteen de juiste keuze hebt gemaakt. Zelf moet ik nog 3500 euro terugbetalen aan de DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs, -red.). Ik zie het als een boete op nog niet weten wat je wil. Inmiddels heb ik ervoor gekozen niet meer te gaan studeren. Ik ben nu fulltime aan het werk en richt een opleiding op voor leerlingen die niet binnen het systeem passen. Daar kunnen wel duizend verschillende redenen voor zijn. Zo worden er jongeren van het mbo gestuurd wegens autisme of taalproblemen. Scholen zijn ooit opgericht zodat kinderen niet meer in de fabrieken hoeven te werken. Nu lijken scholen net fabrieken: je voelt je als student net een shampoofles. Alles draait om zoveel mogelijk leerlingen klaarstomen in zo min mogelijk tijd: kwantiteit gaat boven kwaliteit. Het schuldenstelsel houdt leerlingen nog meer tegen om dingen uit te proberen en zichzelf te ontwikkelen. Dit gaat wat mij betreft tegen de essentie van het onderwijs in. Het houdt mensen klein.'

DIT MANIFEST

WORDT GESTEUND DOOR:

DE STAAT * GUUS MEEUWIS

HEIDEROOSJES * KENSINGTON

ROXEANNE HAZES * BLAUDZUN

AAFKE ROMEIJN * TIM KNOL * JW ROY * ERIC CORTON

JAN GEERT VIERKANT METROPOLE ORKEST * BOB FOSKO

FRANK VAN DER LENDE * NO TURNING BACK

HENK WESTBROEK * I AGAINST I * TUSKY

TRAVOLTAS * DOLF JANSEN * PERQUISITE

CALL IT OFF * ANTILLECTUAL * LAKSHMI

COLIN BENDERS (KYTEMAN) * DJ WANNABEASTAR

DUNCAN STUTTENHEIM * AD VANDENBERG

A BALLADEER * GREEN LIZARD * RUDEBOY

THE HOMESICK * BROEDER DIELEMAN * YALLAH YALLAH * SWITCH BONES

UNDECLINABLE AMBUSCADE * JORAM KAAT * AMAEZING SNAKES

DJ SLOWPOKE * CORDON ROUGE * THE YEARLINGS * JASPER VAN VUGT

ROOM ELEVEN * HERMAN HOFMAN * MARCH * RAVENNA * SCREW

HOUSTON * NOTE TO AMY * DAZZLED KID * ANTHONY FIUMARA * HAWSER

CHRIS MOORMAN * DEATHTRAP * TERZIJ DE HORDE * BLACK DECADES

HAEVN * SMASH THE STATUES * JORDI MARTIN * WHITE RUSSIAN * YURI

LANDMAN * WEVAL * KLANGSTOF * AMY ROOT * DUBAJ * DAVID BLOWIE

BLACK OPERATOR * ALL FOR NOTHING DONNA BLUE

YIP ROC * SAM & JULIA * THE PHANTOM FOUR

TOLLS

EEN INITIATIEF VAN DE SP MET STEUN VAN DE ZWARTE CROSS,
LOUD NOISE BOOKINGS, FESTIVALINFO EN BAM!

> ARTIESTEN VERSUS SJACHERAARS

Het ziet eruit als de poster van een festival met heel veel bekende artiesten en bands. Maar het is een manifest. Vorig jaar steunde de Tweede Kamer het pleidooi van SP-Tweede Kamerlid Peter Kwint voor een strengere aanpak van doorverkopers van concertkaartjes. Die zorgen dat je soms

een fortuin moet betalen om je favoriete artiest te zien. De strengere aanpak van de minister bleek tegen te vallen: wat geld voor een al bestaande voorlichtingscampagne. Zogenaamd omdat er in de sector geen draagvlak zou zijn voor een harde aanpak. Kwint: 'Grote en kleine acts, podia

en festivals, iedereen wil af van de sjacheraars die kaarten met honderden euro's winst verkopen. Slecht voor de fans en slecht voor de artiest.' De meer dan zeventig ondertekenaars van het manifest zeggen dan ook: 'Pak ze aan, minister!'

SP Boxmeer 40 jaar: strijdmakkers Emile Roemer en Theo Weenink, rechts de band Hard2Get.

> VERRASSING!

Op 10 november vierde de SP-afdeling Boxmeer het veertigjarig bestaan. Dat Emile Roemer een van de sterren van de avond was, mag niet echt een verrassing heten. Want dat hij als tiener samen met strijdmakker Theo Weenink de afdeling vanaf het begin op- en uitbouwde, weet iedereen. En dat Lilian Marijnissen feestelijk

acte de présence kwam geven? Was ook wel te verwachten, wetende hoe schatplichtig de partij anno 2018 is aan het lokale pionierswerk van een van de oudste SP-afdelingen. Maar dat het feest werd opgeluisterd met een optreden van de band Hard2Get, die de avond daarvoor nog in the Voice of Holland zat, dat was

zeker een verrassing. Zo ook het onverwacht grote aantal ondernemers uit Boxmeer dat zich op het jubileumfeestje liet zien. Samen met de SP'ers uit Boxmeer en omliggende gemeenten keken ze terug en blikten ze vooruit. Op naar de volgende veertig jaar!

> SNEL ZEBRA-SUCCES

Soms is alleen al handtekeningen verzamelen voldoende om druk op te bouwen en is het aanbieden niet eens nodig. Begin november verzamelde de SP Midden-Groningen in enkele uurtjes tijd meer dan honderd handtekeningen om de wethouder te bewegen weer een zebra aan te leggen in het verlengde van de Troelstraan in Hoogezand. Nog voor de handtekeningen aangeboden werden, was er al een gesprek met de bewoners en besloot de gemeente dat dit gaat gebeuren. Soms razendsnel, soms met jarenlang volhouden; hoe dan ook belooft de SP-afdeling de bewoners te helpen om de hele gemeente stapje voor stapje veiliger te maken.

> YES! VAST AANTAL UREN THUISZORG

Blijdschap bij de SP Nijmegen: de gemeente gaat huishoudelijke zorg binnenkort weer op basis van een vast aantal uren toekennen. Daarmee komt een eind aan het beleid van inkoop op basis van het rekbaar principe 'een schoon en leefbaar huis', waarbij aanbieders het aantal uren bepaalden. Bij de Nijmeegse SP kwamen daarover meer dan honderd klachten binnen van cliënten en thuiszorgmedewerkers, onder meer toen zorgverlener Vèrian het aantal uren fors inkromp. SP-raadslid Petra Molenaar: 'Het is in hun belang om zo min mogelijk aan te bieden, zodat ze zelf zoveel mogelijk geld overhouden.' In Steenberg, waar eenzelfde beleid werd gehanteerd, stapten benadeelde cliënten en thuiszorgers naar de rechter. Die stelde hen in het gelijk. Daarop kaartte Molenaar de kwestie aan in de Nijmeegse gemeenteraad. En won!

foto Peter de Vos©

foto Maurits Gemmink

> DEMONSTREREN VOOR RECHTVAARDIGHEID

Vele duizenden mensen demonstreerden op 10 november in Amsterdam met de vakbonden tegen het beleid van Rutte en zijn kabinet. SP'ers waren daar ook bij uiteraard, onder anderen SP-leider Lillian Marijnissen. Er kwamen heel wat leuzen

voorbij. Een kleine greep. *Indexatie voor elke generatie. Zorgt u ook voor ons? Rutte, NU onderwijs. Flexwerk is pensioenroof.* Wat al die leuzen verbindt is de roep om rechtvaardigheid. Mensen zijn de werkdruk en de achterblijvende lonen zat. Ze zijn het

zat dat er ziekenhuizen failliet gaan terwijl grote bedrijven enorme winsten maken en ook nog eens cadeautjes toegestopt krijgen van de regering.

LEDEN WERVEN

‘OOGSTEN WAT JE GEZAAID HEBT’

De leden vormen de kern en de slagkracht van de partij. Ledenwerving is dus van levensbelang. Hoe doe je dat? Wat is de basis en hoe kun je succes boeken?

EEN BEETJE VERRAST was Lianne van de Nieuwenhuizen uit Boxtel wel, toen ze een tijd geleden een brief van de SP in haar bus vond. Binnenkort zou de partij langskomen met een buurtenquête; of ze alvast wilde nadenken over wensen en klachten in haar wijk. ‘Nou, die had ik wel’, vertelt ze: ‘Over de overlast bijvoorbeeld die veroorzaakt werd door Oost-Europese arbeidsmigranten, die een eindje verderop wonen. Ik heb

absoluut niks tegen die mensen, maar het liep qua drank- en drugsoverlast compleet uit de hand hier, tot enorme vechtpartijen aan toe.’ De SP’er noteerde haar klacht en vroeg haar vervolgens of ze op de hoogte wilde blijven van de activiteiten van de partij. ‘Dat wilde ik wel. Ik dacht: ze komen in ieder geval naar ons toe, er wordt tenminste naar ons geluisterd.’ Vanaf dat moment kreeg Lianne van de Nieuwenhuizen elke maand het Boxtelse Tribune-inlegvel in de bus en las ze over de acties van de SP, de verrichtingen van de SP-raadsfractie en -wethouder en nog veel meer. Ondertussen ontstond er een regelmatig contact tussen haar en de SP, onder meer over genoemde overlast. De SP’er vertelde dat de gemeente ermee aan de slag was gegaan en inmiddels gesprekken voerde met de veroorzakers. Het duurde niet lang eer de overlast een stuk

minder werd. Na een hele poos belde er opnieuw een SP’er bij haar aan. Of ze misschien lid wilde worden. Ze aarzelde geen moment.

Vertrouwen

Deze manier van leden werven heet in de partij inmiddels ‘de Boxtelse methode’. Afdelingsvoorzitter Willem van Meurs: ‘Het principe is: eerst naar de mensen toe gaan, dan vertrouwen wekken en uiteindelijk vragen of ze lid willen worden.’ Dat mag eenvoudig klinken, maar het vergt de nodige planning. Van Meurs: ‘We beginnen met een aankondigingsbrief. Daarin laten we weten dat we langskomen voor een buurtgesprek. Dan kunnen de mensen er alvast over nadenken. Daarna gaan we langs de deuren, noteren de wensen en klachten en vragen we of ze ooit op de SP gestemd hebben en

Lianne van Nieuwenhuyzen
en Willem van Meurs

of ze op de hoogte gehouden willen worden van de SP-activiteiten in Boxtel. Is het antwoord op die laatste vraag ja, dan krijgen die mensen elke maand het Tribune-inlegvel in de bus.' Deze mensen ontvangen een aantal maanden later opnieuw een aankondigingsbrief, waarna gevraagd wordt of ze lid willen worden. Van Meurs: 'Vorig najaar gingen we langs 550 deuren voor een buurt-enquête; in 231 gevallen daarvan wilden de mensen op de hoogte blijven van onze activiteiten. En afgelopen voorjaar konden we 43 nieuwe leden bijschrijven. Dat is 18 procent van het aantal inlegveladressen en 8 procent van alle mensen bij wie we de buurt-enquête hielden.

Onlangs is in een andere Boxtelse wijk een nieuwe buurt-enquête op touw gezet. De tot nu 477 uitgezette enquêteformulieren leverden al 221 'inlegveladressen' op.

Volgens Van Meurs laat deze manier van werken tal van zaken elkaar versterken. 'Om te beginnen laat je je als partij door middel van buurt-enquêtes in de wijken en aan de deuren zien, en wel buiten verkiezingstijd. Onze ervaring is dat dat zeer wordt gewaardeerd door de mensen. Ten tweede krijg je goede informatie waarmee je in de afdeling en de buurt aan de slag kunt. In Boxtel hebben we op deze manier het nodige kunnen bereiken en dat wekt vertrouwen bij de mensen. Verder levert het publiciteit op en ook electoraal succes: in de wijken waar we buurt-enquêtes hebben gehouden scoorden we tijdens de verkiezingen veel beter dan elders. En tot slot is er het belang van de ledenwerving. Ik zeg altijd: leden werven is oogsten wat je gezaaid hebt,' vertelt Van Meurs.

Humor

Naast de lokale ledenwerving is er ook het landelijke telefoonteam, dat opereert vanuit De Moed in Amersfoort. Dat werkt natuurlijk heel anders, maar toch zijn er parallellen. Adri Slingerland is een van de leden van het landelijke telefoonteam, dat wekelijks in actie komt. Hij vertelt: 'We bellen mensen op die op een SP-campagne gereageerd hebben. Bijvoorbeeld over de huren, de pensioenen, over de positie van mensen met een arbeidsbeperking, of de campagne *Doe Mee*. Veel mensen hebben zich gemeld via de SP-site of Facebook. Meestal begint een gesprek ermee, dat we wat vertellen over

foto Maurits Gemmink

NIEUWE LEDENDAG

Nieuwe leden worden uitgenodigd naar de Tweede Kamer, zodat zij de SP beter leren kennen – en andersom. Dit jaarlijkse evenement

bestaat uit rondleidingen, discussies en muziek en is inmiddels een vaste, feestelijke traditie in de partij. Afgelopen maand waren er honderden nieuwe leden te gast in Den Haag.

de betreffende campagnes en vervolgens proberen het gesprek als het ware naar de SP te brengen. Om ten slotte te vragen of ze lid willen worden.' Adri Slingerland gaat dat goed af; hij geldt als de topscorer van het landelijke telefoonteam. Het kan zijn dat hij op één avond acht nieuwe leden kan bijschrijven; op jaarbasis schat hij

zo'n 300 keersucces te hebben. Dat gaat ongetwijfeld nog meer worden, want het belteam gaat uitbreiden van een naar twee bel-avonden in de week. Slingerland: 'Het zal 'm ook wel in mijn persoonlijke betrokkenheid zitten dat ik aardig scoor. Ik vind het leuk én belangrijk om leden te werven voor de SP. Daardoor ben ik gemotiveerd. En de mensen horen dat.' Niet dat het altijd even makkelijk gaat. 'Soms kan een gesprek wel veertig minuten duren of zo. Ik bedoel; als iemand met mij een gesprek wil voeren over "de maatschappij", ja, dan kan het wel wat langer duren, hè. Maar ik probeer soms wel wat humor te gebruiken, als dat even kan. Dat wordt meestal wel gewaardeerd.' Verder hebben de telefoonteamleden ieder min of meer hun specialisatie. 'Als het bijvoorbeeld gaat over de AOW-campagne, dan vergt een gesprek soms de nodige inhoudelijke kennis. Nou, iemand in ons team heeft die kennis in huis en kan dus goed uit de voeten op dat onderwerp.' Zowel Adri Slingerland als Willem van Meurs benadrukken het belang van een goede voedingsbodem voor de ledenwerving: landelijke campagnes en lokale buurt-enquêtes, vertrouwen wekken en resultaat halen. En dan kun je gaan oogsten. ●

foto Nico Brons

'Topscorer' Adri Slingerland

tekst Rob Janssen

> POPULATIES WILDE DIEREN WERELDWIJD MET 60 PROCENT AFGENOMEN

Door de druk van de mens op de natuur zijn populaties wilde dieren sinds 1970 wereldwijd met gemiddeld 60 procent afgenomen. Het Wereld Natuur Fonds (WNF) komt tot die conclusie in het *Living Planet Report* dat op 30 oktober uitkwam. Het WNF ziet als reden voor de afname de vernietiging van leefgebieden door onder meer landbouw en overexploitatie. In de tropen van Zuid- en Midden-Amerika gingen populaties met maar liefst 89 procent achteruit.

foto Michael Levine-Clark / flickr.comCC

> BIG BROTHER IN AUSTRALIË

In Australië is ophef over een nieuwe gezichtsherkenningstechnologie die de overheid gebruikt om misdaad- en terrorismeverdachten op te sporen. Het systeem, bekend als *The Capability*, gebruikt foto's uit paspoorten, rijbewijzen en visa en vergelijkt deze razendsnel met beelden van beveiligingscamera's. Bij een 'match' met de foto van een verdachte kan de politie bijna direct ter plaatse zijn. Critici waarschuwen dat het systeem makkelijk misbruikt kan worden om de bevolking op grote schaal in de gaten te houden. Ook zetten zij grote vraagtekens bij de toegang die private bedrijven tot het systeem zouden hebben.

> GOOGLE-MEDEWERKERS TEGEN SEKSISME

Google-medewerkers zijn op 2 november wereldwijd massaal de straat op gegaan uit protest tegen de vrouwonvriendelijke cultuur binnen het bedrijf. De achtergestelde positie van vrouwen is al langer

een issue bij de internetgigant, waar het personeelsbestand voor 69 procent uit mannen bestaat. De protesten kwamen een week nadat bekend werd dat de maker van Googles Android-software –

de ontslagen Andy Rubin, die moest vertrekken vanwege seksueel wangedrag tegenover vrouwelijke werknemers – een ontslagvergoeding van maar liefst 90 miljoen dollar had ontvangen.

foto Jim Wilson / Hollandse Hoogte©

foto: Ammeriek Kamphuis©

> BLAAS BAGGERDUMP AF

Langs de oever van de Kleiput in Winterswijk brengt een midwinterhoornblazer een ode aan de natuur. De Achterhoekse gemeente dumpst ruim 200.000 kuub licht vervuilde grond in de kraakheldere plas, die geliefd is bij vissers en wandelaars. Dit onder het mom van 'natuurontwikkeling'.

Omwonenden en de SP organiseerden een stemmige protestactie: niet alleen langs de oever, maar ook te water. Vanaf een bootje met wapperende SP-vlag werden grondmonsters genomen om de gevolgen van de baggerdump te analyseren. Via een motie van SP-Kamerlid Cem Laçin riep de

Kamer gemeenten op om de dump van baggerslib in zandplassen te staken. Een oproep waar het Winterswijkse college maling aan heeft: ook na de uitspraak in de Kamer ging het storten door.

> ONRECHTVAARDIG: DOKKEN NA ONGELUK

'Het zal je maar overkomen', schetst SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten verontwaardigd: 'Je zit op de fiets en wordt aangereden door een hardrijder. Zonder enige schuld raak je invalide. Je kunt niet meer werken. Na alle verdriet, pijn en mogelijke trauma's moet je jarenlang onderhandelen met verzekeraars, schade-experts en juristen over de uitkering van een bedrag waarmee je jouw flink verminderde inkomen de rest van je leven kunt

aanvullen. En dan klopt de Belastingdienst aan. Je hebt vermogen, je moet dokken. Ook vervalt vaak het recht op zorg- of huurtoeslag.' In de Tweede Kamer regelde zij dat de regering moet gaan kijken of het mogelijk is om mensen geen belasting meer te laten betalen over een letselschadevergoeding. Leijten: 'We zijn er nog niet, maar dit is een goede eerste stap om deze onrechtvaardigheid de wereld uit te helpen.'

> ZET STREEP DOOR LERARENREGISTER

Samen met de SGP heeft de SP voorgesteld om te stoppen met het controversiële lerarenregister. Het is een bureaucratisch speeltje van bestuurders waarin (bij-)scholingen van leraren geregistreerd moeten worden. SP-Tweede Kamerlid Peter Kwint: 'Het is niet vanuit de leraren ontstaan, maar over de leraren uitgekierd.' De verantwoordelijkheid voor bijscholing moet weer komen waar die thuishoort: bij de leraren zelf.

HERINDELINGSVERKIEZINGEN IN GRONINGEN EN HET HOGELAND

STABIELE FACTOR

De uitslag van de verkiezingen in Groningen is een tegenvaller. Toch is er ook veel positiefs over te zeggen. Niet in het minst vanwege de positieve houding van de SP'ers daar.

IN DE NOORD-GRONINGSE GEMEENTE Het Hogeland en in de stad Groningen deed de SP in november mee met herindelingsverkiezingen. In beide gevallen was de uitslag niet zo goed. De SP heeft zetels verloren: twee in Het Hogeland en één in Groningen. Geen feest dus op de verkiezingsavonden. Maar nu het stof is neergedaald, blijven er toch best tevreden Groningse SP'ers over.

Slechte opkomst

Bij herindelingsverkiezingen is de opkomst altijd slecht; helemaal in de wijken waar de SP het goed doet. De SP heeft het altijd moeilijk bij herindelingsverkiezingen. Als je dan meeneemt dat de uitslag bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen vrij goed was voor de SP, kon je niet te hoge verwachtingen hebben.

In Groningen is de partij een stabiele factor gebleken. Volgens SP-lijsttrekker Jimmy

Dijk (foto) ligt de pijn dan ook bij de lage opkomst op zich – niet bij het gevolg dat de SP een zetel minder heeft. Dijk: 'Slechts 44 procent. Dat moeten wij ons als socialisten aantrekken.'

'Een derde van de leden actief'

In beide gemeenten benoemen de SP'ers de grootste winst van de SP daar: het enthousiasme waarmee de campagnes gevoerd zijn en hoe die de afdelingen versterkt hebben. Het Hogelands lijsttrekker Linda Visser: 'We hadden een geweldig team van zo'n vijftig mensen die actief waren. Huis aan huis flyeren, de markten op en posters verspreiden en plakken. Dat is toch mooi een derde van onze leden actief, hoe tof is dat?' Jimmy Dijk heeft dezelfde ervaring: 'Met deze campagne hebben we ons organisatorisch versterkt. Dat is mooi, want we hebben nog in zo'n twintig buurten buurtacties lopen, waar we wezenlijke veranderingen

mee bewerkstelligen. Daar gaan we nu weer gewoon mee verder, met meer mensen dan ooit.' In anderhalve maand schreef de afdeling Groningen 32 nieuwe leden in.

Niet gratis

Voor duidelijkheid over de eventuele rol van de SP in de colleges van beide gemeentes is het, bij het ter perse gaan van deze Tribune, nog te vroeg. In Groningen won GroenLinks met grote cijfers. Een links college zou kunnen, maar Dijk zegt dat de SP niet gratis is: 'Het gaat ons niet om een onsje meer of minder. Er moet fundamenteel iets veranderen in de leef-, woon- en werkomgeving van Groningers.' ●

tekst Diederik Olders

foto Anjo de Haan

GELD AFDRAGEN?! VAN DER VORST ZIET STERRETJES

Een salaris van bijna 8000 euro per maand links laten liggen, in ruil voor een inkomen net boven modaal? 'Dat is toch gestoord joh?!', riep sterrenreporter Peter van der Vorst uit toen Lilian Marijnissen vertelde over de solidariteitsregeling die voor alle SP-Kamerleden geldt. Niet gestoord, maar juist heel gewoon, legde zij haarfijn uit in Van der Vorst Ziet Sterren: 'Normale mensen komen ook niet thuis met zo'n hoog salaris. En wij moeten hier in de Kamer wel beslissen over hun huren en belastingen.' De solidariteitsregeling wakte niet alleen verbazing, maar ook veel enthousiasme. Zo schreven meerdere kijkers van het programma op Facebook dat ze lid willen worden van een partij zonder zakkenvullers.

Bekijk het filmpje (gepost op 22 november) op www.facebook.com/LilianMarijnissenSP

foto: Frans Berkebaer / flickr.com/CC

> UNILEVER SLUIT AKKOORD MET VAKBONDGIGANTEN

Boodschappen-gigant Unilever heeft 1 november een akkoord gesloten met twee internationale vakbondfederaties, de IndustriALL Global Union en de IUF die werknemers in de voedingsmiddelen-

industrie en horeca vertegenwoordigt. In het akkoord is vastgelegd dat Unilever wereldwijd de rechten van vakbonden respecteert en de twee genoemde vakbondsfederaties als 'internationaal

representatieve organisaties' erkent. Samen vertegenwoordigen deze federaties, waar ook de FNV bij is aangeloten, meer dan 60 miljoen werknemers wereldwijd.

> FLORIAD E ALMERE: 'NIET MET ONS'

Het zijn adembenemende bedragen die in Almere over tafel gaan voor de Floriade van 2022. Vijfendertig miljoen euro aan gemeenschapsgeld zit er sowieso al in. De totale begroting van de Floriade staat nu op 95 miljoen euro. Waarbij er ook nog eens een risicopost is ingeboekt die op zo'n 15 miljoen is geraamd. Daarnaast wordt de Floriade georganiseerd in combinatie met de bouw van een woonwijk, die zo'n 30 procent aan sociale woningbouw zou behelzen. Dat percentage werd teruggeschroefd naar 20 procent. 'En het gaat maar door', zegt SP-fractievoorzitter in Almere Hans Everhard (foto). 'Niet uitgesloten is, dat een jachthaventerrein gesaneerd moet worden voor de Floriade. Dat zou dan ook

foto: archief SP Almere

weer extra kosten en vertraging met zich mee kunnen brengen.' Voor de SP is de maat vol; de partij

besloot onlangs om niet langer aan de Floriade-overlegtafel te gaan. 'We hebben gedaan wat we konden, maar de coalitiepartijen luisteren gewoon niet en denderen maar door', zegt Everhard. Met andere woorden: als we aan tafel blijven, worden we onderdeel van het fiasco. Want dat het een fiasco voor de gemeente wordt, is voor Everhard wel duidelijk. 'Zoals de eerdere Floriades in Zoetermeer en Venlo ook een financieel fiasco zijn geworden. Daar hebben we als SP ook steeds op gewezen. "Ja, maar wij hebben geleerd van Venlo", kregen we dan te horen. Wij trekken nu de streep. Het is klaar. We kunnen onze tijd beter besteden aan onze sociale agenda, de zorg en de bestrijding van armoede.'

> MEER PERSONEEL VOOR SNELLERE ASIELPROCEDURE

Om wachttijden te verkorten en asielprocedures te versnellen moet de regering zorgen voor meer capaciteit bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Een SP-motie daarover is op 13 november

aangenomen. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk: 'De jarenlange procedures worden mede veroorzaakt door een tekort aan capaciteit bij de IND. Daardoor zitten heel wat gezinnen met kinderen jarenlang in

onzekerheid.' Eerder werd bekend dat de IND al meer dan een miljoen euro kwijt is aan boetes omdat ze er te lang over doen. Van Dijk: 'Het zou natuurlijk beter zijn als dat geld aan vast personeel werd besteed.'

De SP kiest voor goede zorg en een fijne oude dag.

> PRETTIGE OUDE DAG? KWESTIE VAN KIEZEN!

De SP stelt voor om meer mensen toegang tot een verzorgingshuis of zorgbuurthuis te geven. Een plan om in 2025 maar liefst 65.000 ouderen extra een plek te bieden, is door het Centraal Planbureau doorgerekend. Wat blijkt? Voor de kosten maakt het weinig uit of mensen thuis zorg krijgen of in een instelling. SP-Tweede Kamerlid Maarten Hijink: 'Voor een kleine stijging van de totale uitgaven kunnen we ouderen die dat willen een gezellige plek geven tussen andere mensen, met zorg dichtbij en voorzieningen binnen handbereik.' Kosten in 2025: 400 miljoen.

Zorgbuurthuis is betaalbaar

Kwestie van kiezen, stelt Hijink: 'Willen we de grootste bedrijven nóg meer belastingvoordeel geven? Of kiezen we voor onze ouderen, die goede zorg en een fijne oude dag verdienen? De SP kiest voor dat laatste.' Niet meegerekend in de CPB-sommetjes zijn andere gunstige effecten van het plan. Minder beroep op mantelzorg, minder mensen die door valpartijen op de eerste hulp en in revalidatie terechtkomen, woningen die vrijkomen voor de mensen die op wachtlijsten staan. 'Je kunt ouderen keuzevrijheid geven en de prettige

oude dag geven die ze verdienen', aldus Hijink. In september steunde de Tweede Kamer het SP-initiatief voor de bouw van zorgbuurthuizen. Een plek die betaalbaar is voor iedereen, waar het gezellig en kleinschalig wonen is en waar met vast personeel wordt gewerkt. Waar partners samen kunnen wonen, en mensen niet gedwongen gescheiden worden omdat de een meer zorg nodig heeft dan de ander. Met deze doorrekening in de hand is er geen goede reden meer om de bouw van zorgbuurthuizen nog verder uit te stellen.

> WIE BOUWT? IVENS!

Het stadsbestuur in Amsterdam, met SP-woonwethouder Laurens Ivens (foto), wil alles op alles zetten om tot 2025 ruim 50.000 woningen bij te bouwen in Amsterdam. Ivens: 'Onze stad heeft heel veel extra betaalbare huizen nodig om de woningnood te bestrijden. Deze huizen moeten ervoor zorgen dat kinderen die in Amsterdam opgroeien hier in de toekomst ook kunnen blijven wonen. En dat Amsterdam een stad blijft waar ook bouwvakkers, verplegers of medewerkers uit de kinderopvang een plek hebben.' Niet eerder werden er in zo'n korte periode zoveel huizen gebouwd in Amsterdam. Ivens: 'Daarbij hebben we ook medewerking vanuit het Rijk nodig, want corporaties betalen nu nog heel veel extra Rijksbelasting, wat direct afgaat van hun nieuwbouwbudget. Ook is het spannend of er wel genoeg bouwvakkers te vinden zijn. Maar als we deze nieuwbouwooperatie niet doen, blijft de woningnood veel te hoog en blijven de prijzen toenemen, net als de wachttijd voor een betaalbaar huis.'

foto Alphons Nieuwenhuis©

foto AmazoneThierry / Flickr.coCC

> AMAZONE DROOGLEGGEN? HALT!

De EU onderhandelt met het handelsblok van Zuid-Amerikaanse landen Mercosur over een handelsverdrag. Dat was al problematisch. Mercosur wil namelijk graag meer vlees deze kant op exporteren – maar hanteert lagere normen voor voedselveiligheid dan de Europese Unie. Nu de ultrarechtse Bolsonaro tot president van Brazilië is verkozen, moet de EU de onderhandelingen stoppen. Dat bepleit

SP-Europarlementariër Anne-Marie Mineur. Bolsonaro deed tijdens de verkiezingscampagne vele racistische en geweld verheerlijkende uitspraken. Ook beloofde hij een groot deel van de Amazone droog te leggen voor de grootschalige agrarische industrie. Landbouw-, mijn- en waterkrachtbedrijven mogen wat de president betreft ongeremd hun gang gaan in grote delen van het

Amazonegebied. Een ramp voor bewoners, dieren en het milieu. Zowel daar als wereldwijd; de Amazone-regenwouden zijn immers de longen van de wereld. Wat de SP betreft moet de Europese Unie geen handelsverdragen afsluiten met landen waar de arbeids-, milieu- en dierenwelzijnsnormen niet op orde zijn. Zeker als die niet verbeteren maar zelfs dreigen te verslechteren.

foto Bert Hollander / flickr.com/cc

> HERFSTBLAADJES GEEN EXCUUS

Half november stemde het Europees Parlement vóór betere rechten voor treinpassagiers. De Europese Commissie had daartoe een voorstel gedaan, maar dat rammelde nog aan alle kanten. SP-Europarlementariër Dennis de Jong adviseerde een aantal verbeteringen en

kreeg het Europees Parlement aan zijn kant. De Jong: 'Ondanks lobby-pogingen van de spoorwegmaatschappijen om mijn voorstellen af te zwakken, is mijn advies overeind gebleven: directere ondersteuning voor mensen met beperkte mobiliteit en betere regelingen voor geld

terug bij vertraging. De NS kan zich nu niet meer verschuilen achter vallende blaadjes of bevroren wissels.' De volgende stap bestaat uit onderhandelingen met de lidstaten. Als die akkoord gaan, is de versterking van de rechten van treinpassagiers een feit.

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DANSEN OP DE VULKAAN

November was een onrustige maand in Europa. In Frankrijk waren er rellen: steeds meer mensen verenigd onder de naam 'gele hesjes' pikten het niet langer dat door het beleid van Macron (die zegt een president voor alle Fransen te zijn) het dagelijks leven alleen maar duurder is geworden. Verder werden de Europese regeringsleiders het eens over de Brexit. Voor het eerst zegde een land het EU-lidmaatschap op. En de eerste spotjes voor de Europese verkiezingen werden gelanceerd: dansende jongeren die zeggen van de EU te houden.

Wat hebben al die zaken met elkaar te maken? Ik denk vooral dat ze laten zien dat het zo niet verder kan. Dat de 10% die, crisis of niet, altijd goed voor zichzelf gezorgd heeft, te maken krijgt met een steeds strijdbaarder 90%. Nationale regeringen, maar ook de EU kunnen niet langer wegstijgen. Te veel mensen hebben genoeg van een steeds onzekerder bestaan. Het komt allemaal samen: de afbraak van onderwijs, zorg en politie, het doorgeslagen flexwerk, belastingtrucs waardoor de 10% massaal belasting kunnen ontwijken, de macht van de multinationals die winst boven de mens zetten en de groeiende macht van de EU waarop je als burger geen grip hebt.

Natuurlijk zullen er vrolijke spotjes komen over de EU. Maar het is geen tijd om te dansen. Het is tijd om de handen uit de mouwen te steken. Zolang het EU-Verdrag de markt heilig verklaart en alle ruimte geeft voor het kapitaal om zich vrij te bewegen, zolang is de EU er niet voor de 90%. Laat die 10% maar dansen, maar ze dansen wel op een vulkaan. Tijdens de Europese verkiezingen op 23 mei 2019 kan de eerste uitbarsting komen. Ik hoop op veel rood vuur.

foto Suzanne van de Kerk

LINKSVOOR **'IK HOU VAN ANDERS'**

Marja Snoeren (57), organisatie-secretaris van de SP Hulst, woont in Graauw: een idyllisch dorpje in Zeeuws-Vlaanderen. Ze werkt als medewerker klantcontact voor een telecommunicatiebedrijf, is lokaal actief in het vrijwilligerswerk en runt met haar man een webwinkel in hobby-elektronica. Marja is moeder van twee volwassen kinderen, woont samen en heeft twee honden en vier kippen. 'En altijd verse kruiden, want Graauw heeft een grote kruidentuin waar alle dorpingen mogen helpen en plukken.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Wanneer ben je lid geworden van de SP?**
'In 2015, omdat ik boos was over de opkomst van de PVV. En de SP in mijn toenmalige woonplaats Best deed niet mee aan de gemeenteraadsverkiezingen.'

› **Hoe bevalt het in Zeeuws-Vlaanderen?**
'Fantastisch. Ik geniet van de rust en de ruimte en hoop hier oud te worden. Zeeuws-Vlaanderen is anders dan de rest van Nederland. Het is ook anders dan de rest van Zeeland. Dat past bij mij. Ik hou van anders. Graauw is een kunstenaarsdorp. Jaarlijks komen er duizenden bezoekers naar de Kunstroute, waarbij mensen hun huis openstellen voor kunst.'

› **Wat is er zo anders?**
'Vooral de Vlaamse invloed. Hulst is misschien wel de meest bourgondische stad van Nederland. Verder zijn hier geen treinen en snelwegen. En bij het journaal vergeten ze ons weleens in te kleuren op de landkaart.'

› **Wat verkoopt jullie webwinkel?**
'Heel kleine elektronica-componenten en mini-computertjes. Denk aan een computertje waar je een koolmonoxide-detector en een zoemertje aan kunt verbinden: zo bouw je dan je eigen rookmelder.'

› **Waar doe je vrijwilligerswerk?**
'Bij Sociaal Zorgplan Graauw, een vangnet voor onderlinge hulp. Als bijvoorbeeld iemand vanwege een ziekenhuisbehandeling niet zelf de kindjes naar school kan brengen, regel ik dat een ander dat doet. Ook ben ik actief bij Mentorschap Zeeland; eens in de drie weken ga ik wandelen met een autistische, zwakbegaafde jongen. Ik houd in de gaten hoe het met hem gaat en als het nodig is overleg ik met zijn verzorgers.'

› **Heb je hobby's?**
'Ik speel accordeon. Toen ik 1 was overleed mijn moeder en ik heb maar één foto van haar, met een accordeon. Daarom wilde ik ook accordeon leren spelen. Ik speel nooit voor publiek, maar echt voor mezelf.' ●

‘HET PUBLIEK GOOIDE NOG NET NIET MET TOMATEN’

EELCO BEZOekt

WIE Eelco Eikenaar, SP-gedeputeerde in Groningen

WAT Toneelvoorstelling GAS, door Toneelgroep Jan Vos in samenwerking met Noord Nederlands Toneel

WAAR Te zien in Zuidlaren, tot en met 30 december

› Een vier uur durend toneelstuk over de geschiedenis van de gaswinning in Groningen. Zware kost zeker?

‘Het verveelde geen moment. GAS weet heel goed de kern te raken van de gekmakende absurditeit die Groningers meemaken. Als je dit stuk bezoekt leer je niet alleen wat bewoners van het gaswinningsgebied de afgelopen zestig jaar hebben ervaren, maar kun je het ook voelen.’

› Jij bezoekt GAS in Ten Boer, midden in het bevingengebied. Was dat te merken aan de publieksreacties?

‘Mensen vonden het heel herkenbaar. Zo speelt het derde en laatste deel van GAS zich af in het heden. Het hotel van de familie Boelens, de plek die alle personages met elkaar verbindt, raakt zwaar beschadigd door de bevingen. Een inspecteur komt langs om de schade op te nemen en heeft het over ‘typische krimpscheuren’. Dat

leidde tot boegeroep, maar ook gelach in de zaal. Want in Groningen worden geregeld grappen gemaakt over die inspecties. Bij onderzoeken naar bevingsschade komt men soms met de meest bizarre oorzaken op de proppen: te veel zwaluwen in de nok, te veel mollen in de tuin, een te zware bovenbuurman. Die absurditeit weten ze in GAS heel goed te vatten.

Bovendien doen de personages in GAS dingen die Groningers in het echt niet zouden doen, maar in hun dromen misschien wel zouden willen. Zo wordt aan het eind van het stuk de directeur van de NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij, –red.) met een nietpistool belaagd. Dat soort komische scènes maakt het toneelstuk voor Groningers bijna een therapeutische sessie. Je ziet een verhaal waar je in feite zelf een onderdeel van bent. Dat werkt bevrijdend. Het publiek gooide nog net niet met tomaten naar die NAM-directeur. Een paar honderd jaar geleden had toneel ook die functie.’

› Dus de NAM is de grote boeman van het stuk?

‘Het is veel subtieler dan dat. Het verhaal begint in de jaren zestig, de tijd van de eerste proefboringen. De familie Boelens, die recht boven de gasbel woont, hoopt dan zelf nog een graantje mee te pikken van de winst. Maar uiteindelijk zijn het Shell, ExxonMobil en de staat die onderling de

poet verdelen. Het beeld dat van de NAM als instituut geschetst wordt is koud, kil en technocratisch. Maar als je naar de mensen in het stuk kijkt, wisselen zij in de loop der jaren telkens van rol. Een dochter van hoteleigenaar Boelens brengt de nacht door met een NAM-topman. Het kind dat hieruit geboren wordt gaat later ook voor de NAM werken. Zij is uiteindelijk degene die met een nietpistool haar eigen baas te lijf gaat. En de geoloog die aan het begin van het stuk het gasveld ontdekt, moet uiteindelijk zijn toevlucht zoeken in het familiehotel, omdat zijn huis op instorten staat. Er is dus geen plat onderscheid tussen goed en fout.’

› Kortom, de moeite waard om gauw voor naar Zuidlaren af te reizen?

‘Absoluut. Knap is ook dat het stuk historisch erg accuraat is. Als gedeputeerde ken ik ieder detail van de ramp die zich in Groningen voltrekt, en GAS klopte voor mij van a tot z. Eigenlijk zou ik willen dat het stuk hierna in de Randstad wordt opgevoerd, zodat mensen ook daar kunnen zien en voelen wat Groningers dagelijks moeten ondergaan.’ ●

tekst Lesley Arp

 Kijk voor de speeldata op gas.toneelgroepjanvos.nl

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

STILZWIJGEN

Hoe leg je een volk uiteindelijk het stil-zwijgen op? Je verzwakt zijn gezondheid door goede voeding en ziektekosten duurder te maken, goed onderwijs en vervoer weg te bezuinigen, de huur te laten stijgen en te lang te wachten met het opknappen van schimmelwoningen, de straten onveiliger te maken door de politiemacht te laten inkrimpen en door het mensen vervolgens onmogelijk te maken zich juridisch ook maar enigszins te kunnen verweren... Nederland, word wakker!

Yvonne Liew-On, Amsterdam

OMDAT HET KAN

De afdeling Hilversum had een interessante trainingsavond over het kapitalisme. Eigenlijk kan dat worden samengevat in 3 woorden, namelijk: omdat het kan. Aan een hoge CEO werd gevraagd waarom hij zijn geld had weggesluisd via de Panama-route, en hij zei: 'Omdat het kan.' Het is ook vaak het excuus van foute banken: 'We doen niks tegen de wet.' Het is duidelijk dat mens en natuur zullen worden uitgebuit zover en zoveel als het kan. Er zijn dus grenzen nodig, die de politiek moet vaststellen. En daar is actie voor nodig.

Liebje Hoekendijk, Bussum

FOUTJE

Bij het artikel 'Wij willen migratie rechtvaardig en beheersbaar maken' in de vorige Tribune staat een foto van Jasper van Dijk in Tajura (p.24). Anders dan vermeld, ligt dit in Libië en niet in Tunesië. Sorry, Jasper!

Redactie Tribune

DOORLOPENDE MACTHTIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)* : _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

Tribune december 2018

DUOGRAM

De SP 'Duogram' Winterpuzzel bestaat uit twee delen: (I) Leefvormen (**Lv**) en (II) Bouwpolitiek (**Bp**). In de **Lv** vindt u ongeveer de helft van de oplossing. Deze betreft vormen van menselijk samenleven. Zet de letters die u in de met rode letters aangegeven vakjes van deze puzzel vindt in de overeenkomstige vakjes van de horizontale balk van het **Bp**. De acht vragen van het **Bp** leveren de overige letters van de Totaaloplossing. Het **Bp** betreft gebouwen, mensen en architectuur met politieke overtonen. Groene vakjes scheiden woorden. Punctuatie telt als een vakje. De 'lange ij' is één letter ('y') De gehele oplossing is het woord van vijftien letters op de horizontale balk van het **Bp**. Wij wensen u een fijne tijd & veel puzzelplezier!

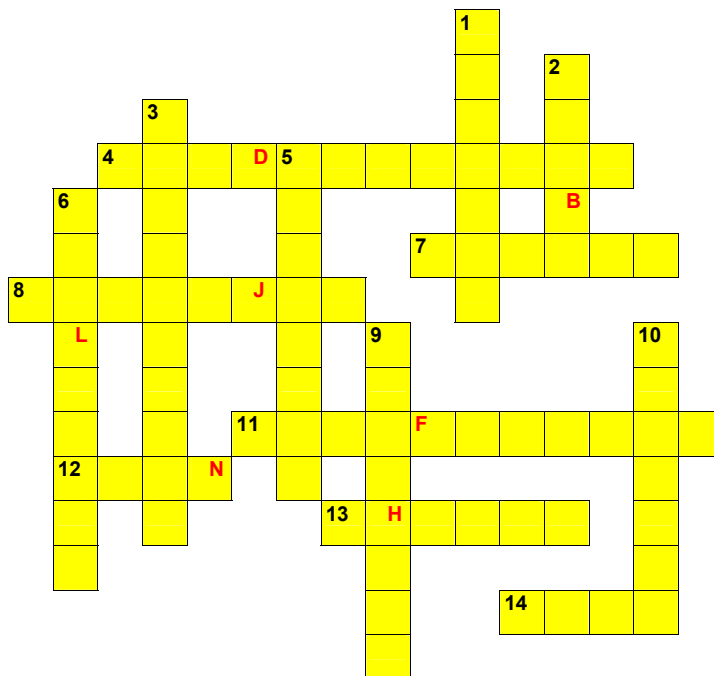
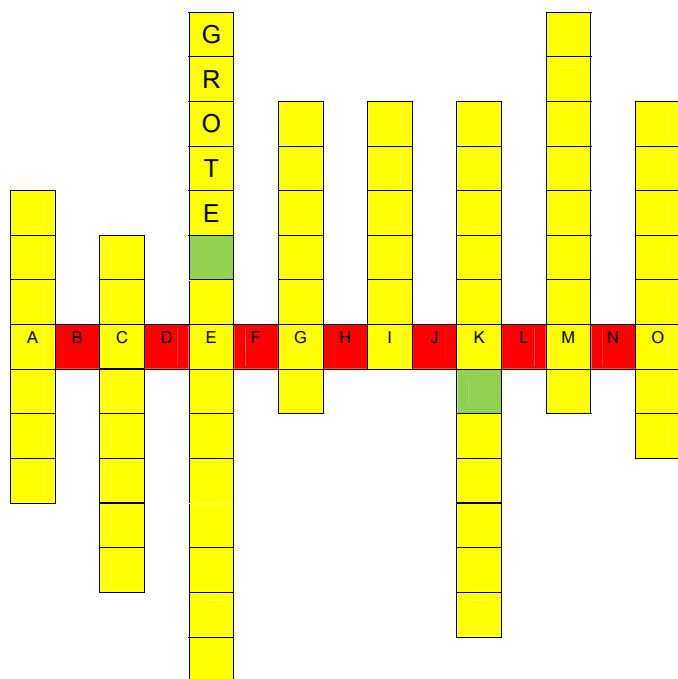
I Lv Omschrijvingen

Horizontaal

4 Wonen, dagbesteding en begeleiding tussen de kippen, de varkens, en het graan. [12] 7 Legendarisch zeemonster bestrijdt leegstand woningen. [6] 8 Massale nieuwbouw aan de rand van grote steden heeft bloemkool als voorganger. [8] 11 Twentse versie. Maar de eerste klinkers in het 'buren met raad en daad bijstaan' willen her en der wel eens gewisseld worden. [11] 12 Beneficium, vanaf de tiende eeuw: feodum. Er werd een heel sociaal en economisch stelsel op gebaseerd. [4] 13 Waarom trouwen, toen? Gewoon lekker samenwonen. Doen de kippen ook. [6] 14 Minder huis (in m2) is meer leven, in de beweging voor duurzaam wonen. [4, Engels]

Verticaal

1 Steeds populairder: duurzaam samenleven, bouwen en lokaal ondernemen in kleine gemeenschappen, van bv. 50 tot 150 personen. [7] 2 Tijdelijke huisvesting. Voor bv. vluchtelingen, soldaten of arbeiders. [5] 3 Samenwerking tussen groep mensen, slechts gericht op een specifiek (groeps)belang. [10] 5 (vanaf 11e eeuw) Verzameling huizen en conventen bij een kerk of kapel, bestemd voor lekgemeenschap. [8] 6 Teveel groen om je huis? Of juist te weinig? Doe sociaal, doe het samen. [9] 9 De allereerste was Degania. Moshe Dayan werd er geboren. Het idee van collectieve landbouw bleef. [8] 10 Vrienden worden deel van de gezinsbanden, al zijn het geen bloedverwanten. [7, engelse term]

II Bp Omschrijvingen

A) Beeldhouwer is niet harteloos in Rotterdam. [4 van 7, achternaam] C) Bouwopdracht van Lodewijk XV omdat hij van zijn jicht genas. Later door Napoleon aangewezen als ijkpunt voor de 'Tranchootkaart'. [3 van 8] E) Aan het 'Plein van de Hemelse Vrede' ligt de 'Grote Hal van het Volk', ook wel de 'Grote ...'. [2 van 9] G) Imhotep ontwierp Djoser's trappen, die hier gebouwd werden. [6 van 7] I) Over de Piramide van leoh Ming Pei waren veel meningen, en zelfs een duivelse theorie over 666 panelen. Van welk gebouw is het een onderdeel? [6 van 6] K) Ook wel de 'Piramide van Huitzilopochtli' genoemd, staan de resten van deze '... ..' nu in Mexico Stad. [6 van 11] M) 's Werelds oudste nog bestaande parlement heeft als hoofdbijeenkomst 'een ding voor allen', en heet dan ook Althing/Alting/Alding. Waar staat het? [8 van 9] O) De bouw van dit zeer efficiënte kantoorgebouw begon precies 60 jaar vóór '9/11'. 11 hectare groot, met 28km aan gangen: alles in 7 minuten te bereiken door de 26.000 mensen die er werken. [6 van 8]

OPLOSSINGEN NOVEMBER 2018

Cryptogram

Horizontaal 1) Klant 6) Alarmnummer 8) Krijgstoneel 9) Schemergebied 11) Betaalbewijs

14) Biologische wapens 16) Windeieren 17) AOW 18) Op grote voet. Verticaal 2) Landtong 3) Nomade 4) Kruisbestuiving 5) Bergleeuw 7) Tijgerbrood 9) SMS 10) Asielwet 12) Breinzel 13) Rooie 15) Chroom 17) A-bom.

Anagraaf

1) Amendement 2) Politiemol 3) Stembureau 4) Onderonsje 5) Spreekkoor 6) Kiesgedrag. Eindoplossing: EUROPA

De winnaar van de novemberpuzzel 2018 is Gerard Schaefers uit Amsterdam

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 9 januari 2019 naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl Vergeet u niet uw naam en adres te vermelden? Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

